

Eduskunnan Sivistysvaliokunta 5.5.2017

Asia: HE 39/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnon keskeinen sisältö

- Ameo-verkosto edustaa seitsemää Suomessa toimivaa ammatillista erityisoppilaitosta, joissa kaikilla opiskelijoilla on erityisen tuen tarve
- Laissa käytetyt keskeiset käsitteet tulee määritellä, mm. vaativa erityinen tuki
- Ehdotamme, että rahoitusmallia muutetaan siten, että kaikki ammatillisten erityisoppilaitosten rahoitus katetaan perusrahoituksesta tai vaihtoehtoisesti rahoitus muodostuu siten, että perusrahoitus on 60 %, suoritusrahoitus 30 % ja vaikuttavuusrahoitus 10 %.
- Opettajan tehtävien määrittelemine ei kuulu osaksi lainsäädäntöä
- Yksityisten koulutuksenjärjestäjien arvonnisäkompensaatio tulee ulottaa myös investointeihin
- ALV-lain 30 § on muutettava reformin yhteydessä, jotta yksityinen koulutuksen järjestäjä saa vuokriin kuuluvan arvonnisäverokompensaation.
- Ammatillisen erityisopetuksen resurssit on turvattava, jotta kaikista heikoimmassa asemassa olevat nuoret pystyvät työllistymään ja saamaan paremman elämän

Ammatillisten erityisoppilaitosten verkostoon (Ameo) kuuluvat seuraavat oppilaitokset: Aitoon koulutuskeskus, Ammattiopisto Luovi, Bovallius-ammattiopisto, Keskuspuiston ammattiopisto, Kiipulan ammattiopisto, Optima ja Validia Ammattiopisto.

Ameo klittää lausuntopyynnöstä ja lausuu yhteisenä kantanaan seuraavaa:

Ameo-oppilaitoksissa opiskelee vuosittain noin 4.500 erityistä tukea tarvitsevaa nuorta ja tämän lisäksi iso joukko aikuisopiskelijoita, joilla yleisesti on myös suuri tuen tarve. Oppilaitoksemme toteuttavat omalla koulutustehtävällään erinomaisesti syrjäytymisen

ehkäisyä sekä yksilöllisten opintopolkujen rakentamista. Ammatillisessa erityisopetuksessa henkilökohtaista opintojen suunnittelua ja suunnitelmia on tehty lakisääteisesti jo pitkään. Kaikissa Ameo-verkoston oppilaitoksissa on ollut joka vuosi enemmän hakijoita kuin vapaita opiskelupaikkoja. Opiskelijoita on kuitenkin otettu ja koulutettu ylipaikoilla, vaikka rahoitus on saatu opiskelijakiintiön mukaisesti. Ameo-oppilaitokset tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä erityistehtäväänsä toteuttaessaan sekä valtakunnallinen että koulutusalaakohtainen kattavuus huomioiden.

Ameo-oppilaitoksissa koulutetaan erityistä tukea tarvitsevia hyvin laaja-alaisesti. Kannamme yhteiskuntavastuunamme kouluttamalla ammatillisia osaajia monipuolisella tutkintorakenteella työelämän tarpeisiin sekä kaikista vaikeimmin vammaisia työhön ja itsenäiseen elämään. Ameo-verkosto näkee tärkeänä sen, että työn käsite sekä työtön-työllistynyt -käsite määritellään uudestaan, sillä ammatillisista erityisoppilaitoksista valmistuneet opiskelijat voivat työllistyä hyvin erityyppisiin työsuhteisiin kuin yleisistä oppilaitoksista valmistuvat opiskelijat.

Opetushenkilöstömme koostuu mm. opettajista, ohjaajista ja henkilökohtaisista ohjaajista. Lisäksi oppilaitoksissamme toimii työhönvalmentajia ja muita asiantuntijoita. Ehdotamme, että lainsäädännössä vältetään korostamasta erityisesti opettajan tehtävää. Haluamme toimia tarkoituksenmukaisella tavalla eri opetustilanteissa.

Toivomme, että tulevilla rahoitusratkaisuilla varmistetaan erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden mahdollisuus edelleenkin menestyä opinnoissaan ja päästä tällä tavoin eteenpäin elämässään.

Nämä opiskelijat eivät pysty itse kantamaan vastuuta opiskelustaan, eikä heidän vaatimiaan tukitoimia pystytä tuottamaan normaalirahoituksella. Erityistä tukea tarvitsevien nuorten työllistyminen vaatii koulutuksen järjestäjältä erityistä asiantuntemusta, osaamista ja resursointia. Rahoituksen osalta parhaana ratkaisuna näkisimme sen, että kaikki ammatillisten erityisoppilaitosten rahoitus katettaisiin perusrahoituksella. Vaihtoehtoisesti toivomme, että tuloksellisuusrahoituksen osuutta kompensoidaan ammatillisille erityisoppilaitoksille suuremmilla porrastuskertoimilla ja perusrahoituksen osuudella.

Ammatillisen koulutuksen tulevien hankerahoitusmallien toivomme olevan avoimia ja niiden saavutettavuuden mahdollista kaikille koulutuksenjärjestäjille riittävän hyvällä ennakoivalla valmistautumisajalla.

Arvonlisäverokompensaatio tulee yksityisten koulutuksenjärjestäjien osalta ulottaa myös investointeihin. Lisäksi Arvonlisäverolakia tulee muuttaa siten, että yksityinen koulutuksen

ameo.fi

järjestäjä saa vuokriin kuuluvan arvonlisäverokompensaation. On haasteellista löytää toimitiloja, joiden osalta vuokranantaja suostuu arvonlisäverottomaan vuokraukseen.

Ameo-verkoston puolesta

A handwritten signature in blue ink that reads "Sirpa Lukkala".

Sirpa Lukkala, rehtori
AMEO-verkoston johtoryhmän puheenjohtaja

